

MUSIIKKIKASVATUKSEN KAAVAKUVA

*Millaisella argumentaatiolla musiikin opetusta perustellaan
yleissivistävässä koulussa?*

TUTKIMUKSEN PERUSIDEA

- Miksi musiikkia ylipäänsä opetetaan koulussa?
- Miten koulun toimintaympäristön muutos hahmottuu musiikkikasvatuksen linssin läpi?
- Jäsentää musiikin opetuksesta käytävää keskustelua opetussuunnitelmauudistusten yhteydessä ja sen eriytyviä taustaoletuksia.
- Keskiössä keskustelussa käytetty argumentaatio
- Musiikkikasvatuskeskustelun argumentaatiossa keskeisin ristiriita näyttää löytyvän taustaoletusten erilaisuudesta

TUTKIMUSMETODI

- Teoriaohjaava sisällönanalyysi
 - pelkistettyjen ilmausten muodostaminen
 - ilmausten ryhmittely ja teemoittaminen
 - ilmausten abstrahointi
- Yhteiskuntatieteet ja kasvatussosiologia
- Fenomenologis-hermeneuttinen ja filosofinen tutkimusote
 - Taustaoletusten metsästys –> musiikkikasvatusdiskurssin ”ohipuhumisen” selittäjinä

AINEISTO

- Opetussuunnitelmauudistus 2003 ja 2016
- Julkinen keskustelu (HS, Opettaja)
- Viralliset valmisteluasiakirjat (OPH, eduskunta?)
- Musiikkikasvatuksen filosofia, yleinen kasvatustilosophia

” Aikaa myöten kansakunnat koostuvat teknisen koulutuksen saaneista ihmisistä, hyödyllisistä aineellisen vaurauden tuottajista, joilla ei ole mielikuvitusta eikä kykyä arvostella vallanpitäjiä”.

(Nussbaum 2011, 166)

TUTKIMUKSEN TAUSTATEKIJÖITÄ JA AVAINKÄSITTEITÄ

- Jälkimoderni kulttuuri
- Markkinaliberalistinen koulutuspolitiikka ja yhteiskunnan ekonomisoituminen
- Välineellisen järjen hegemonia
- Käyttöarvon kuihtuminen välineellisen arvon kasvaessa
- Mikä oikeuttaa (musiikki)kasvatuksen?

-
- Taiteet, humanistiset tieteet ovat sivistyneen ja demokraattisen yhteiskunnan tukipilareita
 - Vuorovaikutus toisten ihmisten kanssa ja identiteetin rakentaminen toisten kautta atomistisen individualismin sijaan
 - Arvotietoisuuden kasvaminen ja valintojen harjoittelu

ARGUMENTAATION VIITEKEHYS

Arvoviitekehys

- musiikin itseisarvo
- arvotietoisuus
- demokratia
- etiikka, arvot ja merkityksellisyys

Kasvuviitekehys

- itseksi tuleminen
- oppimisen edistäminen
- ymmärtäminen
- luovuus ja ongelmanratkaisu

Sivistysviitekehys

- yleissivistys
- ammatti ja työ
- yhteisöllisyys ja vuorovaikutus

Kokonaisvaltaisuusviitekehys

- hyvinvointi ja terveys
- kokemukset ja elämykset
- merkitys ja ymmärtäminen

” Yksilöllisyyttä palvovassa kulttuurissa julkisen koulun merkitys socialisaation ja yhteisöllisen ajattelun vaalijana on hyvin tärkeä.”

(Launonen 2000, 326)